

ВІДДІЛ ВИРОБНИЧО-ГЕОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Про північну межу поширення нижньокрейдових відкладів у північно-західній частині Причорноморської западини

У 1959 році В. О. Зелінська, О. С. Липник, М. О. Ярошук* вперше опублікували дані про наявність нижньокрейдових відкладів на північному заході Причорномор'я, у межиріччі Чичиклія — Південний Буг. Згідно з цими даними, в районі сел Велико-Веселе і Доманівка під товщею сеноманських пісковиків та мергелів свердловинами були відкриті альбські прибережно-морські відклади.

При проведенні геологозйомочних робіт авторами на південь від населених пунктів Любашівки, Вознесенська і в 8 км на південний схід від Баштанки, поблизу с. Новоєгорівка, свердловинами відкриті під сеноманськими мергелями континентальні нижньокрейдові відклади, представлені в нижній частині розрізу темно-сірими пісками, місцями чорними, різнозернистими, глинистими, вуглистими, з проверстками глини темно-сірих, чорних, з гніздами білого кварцового піску. В пісках і глинах зустрічаються звуглені рештки рослин і інколи незначні проверстки лігніту. Піски залягають на вивітрілих докембрійських породах. У понижених ділянках кристалічного фундаменту в основі нижньокрейдових відкладів зустрічаються добре відмулені вторинні каоліни і строкатоколірні бокситоподібні породи. На піднятих ділянках фундаменту у підшві вуглистих пісків спостерігаються проверстки погано обкатаної гальки кристалічних порід. Вище темно-сірих вуглистих пісків звичайно залягають темно-сірі піщані глини з включенням звуглених рослинних решток, з гніздами і проверстками глинистого пісковика, з включеннями і скупченнями піриту, рідко глауконіту і рідкими уламками форамініфер.

У спорово-пилковому комплексі зразків вищеописаних пісків і глини палінологом А. К. Коломєйцевою були виявлені спори папоротеподібних (70—90%) і пилок голонасінних (10—27%). Серед спорових переважають такі рослини: *Cleichenia* (35—75%), *Coniopteris* (7—10%), *Lygodium* (6—9%), *Leiotriletes* (5—6%), *Selaginella* (3—3,5%), *Hausmannia* (1,5—3%), *Osmunda* (1,5%). Серед голонасінних переважає пилок хвойних рослин. Частина цього пилку визначається як *Coniferae* (до 10%). Серед них — *Pinus* (3—4,7%), *Picea* (3—5%).

Пилку покритонасінних немає, а якщо він і є, то в невеликій кількості. За висновком О. К. Коломєйцевої, вищевказаний спорово-пилковий спектр наближається до спектра апт-альбських відкладів Російської платформи.

* Зелінська В. О., Липник О. С., Ярошук М. О., Нові дані про мезокайнозойські відклади межиріччя Чичиклія — Південний Буг, ДАН УРСР, № 11, 1959.

Розкрита товща континентальних відкладів нижньої крейди в середньому досягає 5—10 м; в районі Вознесенська їх товща зростає до 30 м.

На північ від ліній Любашівка—Вознесенськ—Новоогорівка континентальні відклади нижньої крейди виклинюються, і на породах кристалічного фундаменту з розмивом залягають вапнисті піски і крейдоподібні мергелі сеноману або ж піски і глини середнього еоцену.

*Ю. Г. Єрмаков,
Б. У. Мастистий,
Н. П. Рібаков*

(Дніпропетровська комплексна
геологорозвідувальна експедиція
тресту «Дніпрогеологія»)

П-463

АКАДЕМІЯ НАУК
УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ВІДДІЛ НАУК
ПРО ЗЕМЛЮ ТА КОСМОС

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ
ГЕОЛОГІЇ І ОХОРОНИ
НАДР ПРИ РАДІ
МІНІСТРІВ УРСР

Переврено 1974г.

ГЕОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

Том XXV, вип. 1

37473

ВИДАВНИЦТВО «НАУКОВА ДУМКА»
КИЇВ 1965